

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. N. Marji Panny Nr. 32. Tel. 30.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 10 — 11 i 15 — 16.

Rok II.

Niedziela 6-go marca 1932 roku.

Nr. 54.

ZDZISŁAW RÓBEL.

O ODRODZENIE POLSKIEJ WSI.

I.

Wśród szeregu zagadnień, zajmujących umysł społeczeństwa polskiego, troskliwego o dobro Państwa i jego kulturę, wysuwa się dziś na naczelne miejsce zagadnienie doniosłej wagi, mianowicie—odrodzenie polskiej wsi.

Wies nasza, ta niewyczerpana krynica zwyczajów, obyczajów, wierzeń, legend i baśni, to źródło, z którego u stawicznie dobywamy niesłychanej wartości perły mowy polskiej. Stała się dziś żerowiskiem, na którym bezkarnie tuczą się nietylko najrozmaitsze indywidua, ale i różne odłamki partyj, wykorzystując w niemiłosierny sposób naiwność i wiarę wiejskiego ludu. Jedną z przyczyn tego rodzaju wyzyskiwania chłopca jest to, że wies nasza, chociaż zdrowa fizycznie i moralnie, choć silna i mocarna sama w sobie, znajduje się jednak w odosobnieniu, a rozbita na pojedyncze sioła, wioski, czy gminy wiończy się bezradnie samopas, wpadając w objęcia raz takiego, drugi raz innego szalbierza.

Tragedja polskiego ludu stała się dziś już aż nazbyt widoczna, aby przejść nad nią do porządku dziennego. Kryzys ogólnopolski może w szczególniejszy sposób odbijać się właśnie na chłopie polskim, który, mimo pomocy i oświaty, jaką mu niosą szkoły, różne instytucje kulturalne i gospodarcze, stoi bezradny i bezsilny, łatwo ulegając miejskiemu zaduchowi i szablonowi niwelującemu i zatrutowemu coraz bardziej wies polską. Dowodem tego niech będą wsie, położone bliżej środowisk wielkomiejskich, które zatraciły już dawno swą rasowość i odrębność, a wchłonięte przez mieszczańską kulturę — stały się państwami podmiejskich mętów.

Przepiękna rasa polskiego kmiecia zaczyna degenerować się, karleć, zniekształcać i zanikać.

Coraz to już mniej słyzy się gwara chłopską, coraz rzadziej spotyka się stroje ludowe, coraz bardziej zanika sprzęt staroświecki i styl — a miejsce jego zajmuje bezzaduchowe, drelichowe ubranie mieszczańskie, miejski lichy, bezstylowy sprzęt i podmiejski spaczony żargon. — Szybko znika typ polskiego chłopca i polskiej wsi. Za kilkadziesiąt lat rasa rozplynie się w szalonym tempie postępu żywołów miejskich i pokazywać ją będą tak, jak dziś pokazują w muzeach szereg dawno wymarłych już typów ludowych.

Lecz nie o roztkliwienie mi idzie—nie o biadanie nad zanikiem wiejskiej rasy, lecz o przeciwstawienie się temu miejskiemu zalewowi i szablonowi, który dziś właśnie tę wiekową kulturę i dorobek chłopca polskiego bezpowrotnie niszczy. Trzeba więc tej wsi przyjść z pomocą i to z pomocą szybką. Trzeba jej dać bystrych kierowników i to takich, co tę wies znają.

Trzeba zatamować dopływ miejskiej trucizny i odświeżyć powietrze. Trzeba energię wsi skierować na odpowiednie tory swoistości i eksploatawać ją wtedy dopiero dla potrzeb państwa.

Zakładanie szkół, ochronek, spółdzielni, straży odniowych, związków strzeleckich, świetlic, przysposobienia wojskowego, poradni rolniczych, teatrów ludowych, urządzenie odczytów, zebrań, przedstawień, zakładanie chórów wiejskich należałoby poprowadzić w duchu ludowym, przystosowanym do miejsca, potrzeb i tradycji wsi. Oprócz jednak tych spraw obywatelsko-społeczno-kulturalnych trzeba zająć się strojem, stylem, językiem i literaturą ludu. Trzeba, aby ten lud poznał swą jaśniejszą przeszłość historyczną, aby uczył się dumny, iż jest dziś największym składnikiem narodu, posiadającego wielką i sławną przeszłość dziejową i że dziś jemu z kolei przypadła w udziale rola niezwykle ważna, bo rola rządzenia państwem.

Ażeby jednak lud to zadanie mógł zpełnić, musi stać się świadomym swego postannictwa, musi odrodzić się w swojej tradycji, musi iść naprzód, po własnej jednak biegnąc parabolii.— Trzeba obudzić w ludzie jego dumę rasową i historyczną, trzeba sięgnąć do źródeł państwa polskiego i pierwszych Piastowiczów, trzeba przedstawić mu bohaterkie wysiłki i zwycięstwo racławickich kos, trzeba przypomnieć mu gorący patriotyzm jego braci, górali chochołowskich, trzeba przed nim roztoczyć obraz bohaterkiej obrony J. Kazimierza przez rycerskich chłopów tatrzańskich, trzeba odgrzebać i wyszukać z minionej przeszłości poszczególne czyny bohaterów wiejskich, czy to za Batorego, czy to w czasie obrony Częstochowy, udziału w walkach o niepodległość Polski, w legjonach Piłsudskiego i w walce z najazdem bolszewickim itp. Trzeba pokazać temu ludowi jego własnych synów, jako bohaterów narodu i pionierów kultury, jak Kasprowieca, Orkana, Galicę, Głowackiego, Gwiżdża, Reymonta i szereg innych.

W ten sposób lud zrozumie, że nie jest on tylko chudopachołkiem panów, potrzebujących jego usług przy wyborach, ale rozumie, że jest pełnowartościowym obywatelem Państwa Polskiego, świadomym swej pracy i obowiązku dla Ojczyzny, ceniącym swą gwara, swój strój, swój sprzęt, swe zwyczaje i obyczaje, i całą swą przeszłość, szumną, a odrębną.

Jeśli szablon miejski, niwelujący dziś wies polską, nie ustanie, jeśli wies samorzutnie nie wystąpi przeciw zalewowi miejskiemu i jego zaduchowi, zaniknie zupełnie stara kultura chłopca, zniszczy ją rasa, zaginie stary obyczaj i obrzęd. Trzeba nagwałt uderzyć właśnie w ten ton, który może chłopca obudzić. Trzeba wydzwignąć

dumę przeszłości z poniżenia i uczynić ją własnością chłopca. Ażeby znów temu zadaniu podołać, ażeby uchronić wies polską od zagłady, nie dosyć jest pisać, nie dosyć przemawiać na zgromadzeniach, wiecach i odczytach, bo chłopca zawsze wszystkiemu będzie przytakiwał, a swoje będzie robił, ale trzeba pospołu z nim wziąć się do pracy, trzeba zwołać i zjednoczyć inteligencję chłopca, a więc lekarzy, profesorów, inżynierów, urzędników, nauczycielstwo i wogóle wszystką inteligencję z tego powiatu pochodzącą. Trzeba skrzyknąć synów chłopca do gromady, niech ze swej oświaty oddadzą tej wsi to, czego się nauczyli, niech zatroszczą się o kulturę tej wsi i tego powiatu, z którego wyszli. Niech organizują powiatowe zjazdy regionalne przynajmniej raz do roku, niech

stworzą związek swej ziemi, do którego należałyby wszystkie wsie, sioła i gminy z tego powiatu, niech chłopstwo, należące pospólnie do związku swej ziemi, bierze jaknajliczniejszy udział w tych zjazdach, zjeżdżając się w swych własnych ludowych strojach, niech tam na obradach zjazdów wypowie wszystkie swe potrzeby, żale i wesela, niech się poczuje jedną wielką gromadą, która stanowić będzie siłę i moc narodu i państwa.

Niech na tych zjazdach inteligencja chłopca pospólnie z ludem i naczelnikami wsi i gmin radzi, omawia i uzgadnia program pracy nad potrzebami gospodarzami, politycznymi, oświatowymi wsi, niech dąży do zjednoczenia i rozwoju właściwości etniczno-kulturalnych swej ziemi.

(Dalszy ciąg w nast. n-rze).

Marsz. Piłsudski w wypadku okrętowym.

Zderzenie okrętów „Romania” i „Dacia”.

WIEN. Wczoraj w porcie Konstanz nastąpiło zderzenie statku parowego „Romania”, na którego pokładzie miał jechać Marsz. Piłsudski, z parowcem „Dacia”.

Przyczyna katastrofy narazie nie jest ustalona, wiadomo tylko, że okręty zderzyły się w chwili, gdy „Romania” miała opuścić port, by udać się w dłuższą podróż. Zderzenie było bardzo silne. Syreny okrętowe zaalarmowały straż portową, która natychmiast na miejsce wypadku wysłała szalupy ratownicze.

Marsz. Piłsudski opuścił pokład „Romanji” wraz ze swą i po przyjechaniu na brzeg wrócił samochodem do apartamentów reprezentacyjnych.

Wojna chińsko-japońska.

Na froncie chińsko-japońskim spokój. Pod Szanghajem ucihły armaty. Sowiety szykują się do wojny z Japonją.

SZANGHAJ. Ze źródeł japońskich potwierdza się urzędowa wiadomość, że od chwili wydania rozkazu zaprzestania ognia, t. j. od godz. 14 ej dnia wczorajszego, walki zupełnie ustały.

PARYŻ. Wedle ostatnich depezy prasy francuskiej z terenu walk, oddziały japońskie dotarły prawie wszędzie do wyznaczonej granicy, w kilku punktach, ze względów natury strategicznej, przekroczyły ją, gdzieindziej znowu nie dosięgły jej. Podczas pościgu doszło wczoraj do kilku większych starć. Około Wu-Sung, którego garnizon chiński w sile 2.000 żołnierzy nie opuścił fortyfikacji, toczyła się w godzinach rannych zażarta bitwa. Okręty wojenne oraz samoloty japońskie gwałtownie bombardowały fortyfikacje, poczem około 400 strzelców marynarzy wylądowało pod osłoną kontrtorpedowców w północnej części fortyfikacji, podczas gdy od strony południowej małe pancerniki wysadziły na brzeg 300 marynarzy. Wzięte w dwa ognie forty już o godz. 9 rano dostały się do rąk Japończyków. Załodze chińskiej Wu-Sung u-

dało się jednak umknąć i dotrzeć do oddziałów armji kantonńskiej. (PAT.)

PARYŻ. Francuscy rzeczoznawcy wojskowi obliczają wysokość strat obydwu przeciwników w ciągu 25-ciu dni walk na 23.000 zabitych i rannych. Liczba ludności cywilnej, poległej w czasie bitwy pod Szanghajem, nie zostanie nigdy prawdopodobnie dokładnie ustalona. Szkody materialne w Cza Pei oraz w Czang-Wang mogą być oszacowane w przybliżeniu na 600 milionów dolarów. (PAT.)

Wojska sowieckie we Władywostoku.

MOSKWA. „Izwestja” ogłasza treść listu, jaki wysłał konsul japoński we Władywostoku do swoich władz naczelnych.

Konsul pisze, że według miarodajnych informacji, Sowiety ściągają już od grudnia r. ub. wojska do Władywostoku.

Obecnie w rejonie Władywostoku, Ugolnoj i Razdzielnoj znajdują się dwa korpusy. Łącznie z wojskami, rozlokowanymi w Szepietowie, Barabaszu i

Dziś, w niedzielę 6-go marca DWA WIELKIE KONCERTY wszechświatowej sławy chóru męskiego „HASŁO” z Poznania w sali Straży Ogniowej.

Poranek o g. 12-ej, wieczorowy o g. 19-ej. Biletyna poranek od 50 gr. do 1,50 zł., na koncert wieczorowy od 50 gr. do 3 zł

zbrodniarzem, który zbiegi w niewiadomym kierunku wszczęto pościg.

— 22 posłów do parlamentu w Peru skazano na wygnanie za udział w powstaniu.

— Ogólna liczba wysiedlonych z Hiszpanji jezuitów wynosi 2500 osób.

— Byli arcyksiężą austriacki Otton zachorował na ospę i influencję.

— Ambasador Filipowicz w Ameryce wygłosił przez radio odczyt o stosunkach w Polsce pod rządami Marszałka Piłsudskiego, podkreślając postępy kraju i konsolidację państwa.

— Na Węgrzech panują niezwykle mrozy, dochodzące do 20 st.

Brednie warszawskiego dziennika „A. B. C.”

W ostatniej chwili dowiadujemy się że źródła urzędowego, że wiadomość o wypadku okrętu jest sfałszowana przez znaną gazetę „A.B.C.”. Wypadek miał miejsce, ale Marszałek wówczas jeszcze nie znajdował się na okręcie. Zresztą cała wiadomość została przez „A. B. C.” bardzo wyolbrzymiona.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 6 marca. Środopostna. Wiktor.

Poniedziałek 7 marca. Tomasz z Akw. Wschód słońca: g. 6.12 Zachód 17.25.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: I Aleja, Wieluńska.

Przed imieninami Marszałka Piłsudskiego.

Komitet obchodu imienin Marszałka Piłsudskiego w naszym mieście dokłada starań, aby obchód ten wypadł pod każdym względem uroczysto i okazałe. W przeddzień imienin ma być—jak corocznie—capstrzyk po ulicach miasta, odczytanie pierwszego rozkazu Naczelnego Wodza do wojska w r. 1918, po Jego powrocie z twierdzy magdeburskiej, nazajutrz przed południem nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań, poczem defilada wojskowa wszystkich organizacyj b. wojskowych, szkół i różnych stowarzyszeń — na placu magistrackim. Wieczorem w świetlicach żołnierskich pogadanki o życiu i czynach Marszałka. Prawdopodobnie także w niedzielę, 19 go b. m. odbędą się różne akademje, poświęcone Marszałkowi.

W niedzielę, 18 b. m. o godz. 9-iej z placu magistrackiego wyruszy sztafeta, członków Stowarzyszeń Polskiej Młodzieży Pracującej „Orle”, sztafeta zabierze dla Marszałka adresy od młodzieży szkół średnich, P. W., stowarzyszeń i organizacyj.

Dyrektor Mackiewicz w Częstochowie. Wczoraj bawił w naszym mieście p. Mackiewicz, dyrektor departamentu pożyczek samorządowych Banku Gospodarstwa Krajowego. P. Mackiewicz odbył dłuższą konferencję w sprawie spłaty pożyczki ulenowskiej z kierownikiem Tymczasowego Zarządu Miasta, p. komisarzem Mazurem.

Zarząd elektrowni przybędzie do Częstochowy. Członkowie zarządu towarzystwa do eksploatacji elektrowni w Częstochowie, Kielcach, Piotrkowie i Białymstoku, mają przybyć do Polski 30-go b. m. Przyjazd ten pozostaje w ścisłym związku z mającym się odbyć zebraniem akcjonariuszy. M. in. zarząd elektrowni z prezesem na czele przybędzie do Częstochowy. Niewątpliwie przyjazd zarządu do naszego miasta przyczyni się do całkowitego zakończenia zatar-

BANDAŻYSTA I ORTOPEDYSTA
M. L. POLACZEK
ze SAMBORA
będzie przyjmował i równocześnie wykonywał zlecenia w hotelu. Bandaże i szepuklinowe. Opaski przeciw obniżeniu żołądka. Korektory przeciw skrzywieniom kręgosłupa. Protezy sztucznych nóg i rąk. Aparaty ortopedyczne itd. w Częstochowie od dn. 1 do 7 kwietnia w Piotrkowie od dn. 9 do 12 kwietnia w Radomsku dnia 14 i 15 kwietnia. Zainteresowani po cenniki i dokładny adres hotelu, raczą łaskawie zgłaszać się teraz do M. L. POLACZKA w Samborze.

Dźwiękowe „GRAND-KINO”
Dziś i dni następnych.
Pierwszy polski 100 proc. mówiony i śpiewny film, wg. scenariusza znakomitego pisarza **Ferd. Goetia** i gen. **Wieniawy-Długoszowskiego**.
„Ulani... ulani... chłopcy malowani”
Z Żulą Pogorzelską, K. Krukowskim, A. Dymszą, W. Walterem, M. Frenklem, M. Chaveau i innymi, oraz Chórem Dana. — Pierwsza polska komedia dźwiękowa.
NAD PROGRAM: DŹWIĘKOWY PRZEGLĄD WYDARZEŃ ŚWIATOWYCH.
Ceny miejsc zwykle: krzesło od 1 zł. Ostatni seans o godz. 9.30 wiecz. Passe-partout i bilety ulgowe do niedzieli 6 marca 1932 r. nie ważne.

Obywatele!

Cała Częstochowa z godnością i spokojem zademonstrowała podczas dwudniowego strajku solidarność z naszą akcją o tani prąd. 120.000 obywateli zaprotestowało przeciw wyzyskowi elektrowni. Żądania nasze wysuwamy zatem za zgodą całego społeczeństwa, pragnącego unormowania stosunków w dziedzinie oświetlenia elektrycznego.

Z entuzjazmem rozpoczęła się walka, i walkę tę prowadzić będziemy dalej ze zdwojoną energią.

Zwracamy się do Rządu, by wziął w opiekę swą ludność pozbawioną możliwości korzystania z dobrodziejstw światła elektrycznego.

Zwracamy się z apelem do wszystkich miarodajnych czynników, by wejrzały w stosunki panujące w dziedzinie oświetlenia elektrycznego.

Przejętym odbiorcą chcąc skorzystać z prądu elektrycznego, musi poświęcić przeszło 10 proc. swych zarobków na rzecz obcego i wyzyskującego kapitału. Wszelkie hasła o samowystarczalności kraju nie mają racji bytu jeżeli takie stosunki panują. Haracz płacący elektrowni stanowi dziesiątą część dochodów mas robotniczych, rzemieślniczych i kupców.

W Z Y W A M Y

odbiorców prądu do zmniejszenia do jednej czwartej zużycia prądu. Nie palcie lamp niepotrzebnie, zapalajcie jaknajpóźniej, ograniczcie się do jednej lampki tam, gdzie paliliście poprzednio cztery!

Prosimy w imieniu ogółu o zastosowanie się do następujących wskazówek:

- Kinematografy** o zredukowanie oświetlenia poczekalni i przedsionków.
- Sklepy** o nieoświetlanie wystaw i ograniczenie oświetlenia lokali.
- Apteki** o ograniczenie ilości lamp do jednej a najwyżej dwóch w punk-

gu między odbiorcami prądu a elektrownią.

W niedzielę, 6 b. m. zarząd Zrzeszenia odbiorców prądu zwołuje na placu magistrackim wielki wiec protestacyjny, na którym zostanie powziętych wiele doniosłych rezolucyj.

Detaliści tytoniowi mogą kupować towar od wszystkich hurtowników. Dziennik Ustaw Min. Skarbu z dnia 17 listopada ub. roku nr. 110 poz. 855 zawierał następujące rozporządzenie. W miejscowościach, w których istnieje więcej niż jedna hurtownia tytoniowa, zostaje utworzony jeden rejon wspólny dla wszystkich hurtowników. Niezależnie od tego przedsiębiorstwa w detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, obowiązane są zaopatrywać się tylko w zakładach Monopoli lub w którejś z hurtowni. W związku z tem przy Państwowym Magazynie Wyrobów Tytoniowych w Częstochowie (Fabryczna 12 dawna malarzarnia), został utworzony oddział sprzedaży detalistom. Sprawa ta obecnie przedstawia się w następujący sposób. Dotąd detaliści, pod groźbą utraty koncesji byli zmuszeni do nabywania wyrobów tytoniowych jedynie od wyznaczonego im hurtownika, obecnie, t. j. z dniem 1 marca b. r. został zniesiony przymus pobierania towaru, przywrócona zostaje więc wolna wola, detalista może zakupywać towar, gdzie mu się tylko podoba. Urzędy akcyzowe dostały już odpowiednie rozporządzenia, celem zawiadomienia detalistów.

Już w niedzielę, 6-go marca zjeżdża „Hasło”, wszechświatowej sławy chór męski z Poznania, na dwa koncerty w Częstochowie — poranek o godz. 12 i koncert wieczorowy o

tach koniecznych do wykonania swych obowiązków.

Restauracje, Kawiarnie i Cukiernie o niezapalanie lamp wysoko-watowych i ograniczenie ilości lamp.

Urzędy Państwowe i miejskie o wyłączenie względnie zredukowanie oświetlenia elektrycznego do minimum.

Właściciele nieruchomości o nieoświetlanie klatek schodowych światłem elektrycznym.

Biura oraz prywatne instytucje o przesunięciu godzin urzędowania w ten sposób, by praca nie odbywała się w godzinach wieczorowych.

Nie zapalajcie żadnych reklam!

Przystępujemy do regularnego i konsekwentnego bojkotu!

Podpisywanie deklaracji o rzekaniu się licznika trwa nadal!

Prosimy o życzliwe przyjmowanie naszych upoważnionych urzędników, którzy zbierają informacje o zużytej w miesiącu styczniu energii. Dane te ułatwią nam pracę nad zorganizowaniem innego oświetlenia elektrycznego, które nie będzie dla nas luksusem niedostępnym.

Wzywamy tych którzy niesłusznie i pod przymusem płacili elektrowni za poprzednich właścicieli liczników jak i wszystkich innych poszkodowanych do składania zeznań, zażaleń i odpowiednich dokumentów, w biurze naszego Zrzeszenia ul. I Aleja 9 począwszy od poniedziałku.

Sprawami temi zajmie się specjalna Komisja Prawnicza.

W sprawie dalszej naszej akcji zwołujemy w niedzielę 6-go marca r. b. **Wielki wiec publiczny** na placu Magistrackim.

Blizsze szczegóły podamy jutro. Zjawcie się jaknajliczniej.

Zarząd Zrzeszenia Abonentów Prądu Elektrycznego w Częstochowie.

Kurs gimnastyki. Związek Pań Domu organizuje kurs gimnastyki dla pań. Kurs odbędzie się w sali gimnastycznej gimnazjum im. R. Traugutta (ul. Staszica 3), w godz. 16 — 17 dla pań młodszych, od 17 — 18 dla pań mniej sprawnych i starszych, dwa razy tygodniowo w poniedziałki i czwartki. Początek kursu 10 marca. Zapisy przyjmuje p. Z. Mońkowska (Aleja Wolności 33, m. 5, tel. 401).

W poniedziałek, 7 b. m. organizuje się wycieczkę dla zwiedzenia szklarni p. Jastrzębskiego. Zbiórka w sklepie p. Jastrzębskiego o godz. 10-tej rano. Wycieczka bezpłatna.

Kompresory wynajmować można u p. inż. Kanczewskiej (Ogrodowa 45).

Związek donosi, że pogadanki i dyżury będą normalnie bez względu na bojkot prądu — przy świetle zastępczym.

Biblioteka udziałowa dla dzieci w wieku przedszkolnym otwarta. Zapisy w sekretariacie.

Walne zebranie Związku Inwalidów Wojennych.

Doroczne Walne zebranie Związku Inwalidów Wojennych Rz. P. w Częstochowie odbędzie się w niedzielę 6 marca rb. o godz. 14.30 w pierwszej terminie o godz. 15 w drugim terminie, w sali Rady Miejskiej z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, wybór prezydium, przemówienie delegata Zarządu Głównego, przemówienie delegata Zarządu Wojewódzkiego, sprawozdanie zarządu i komisji rewizyjnej, dyskusja, wybór zarządu, komisji rewizyjnej i delegatów na zjazd, wolne wnioski.

Zebrania „Orlecia”. We wtorek, 8 b. m., o godz. 18-tej, w lokalu własnym (Mała 23) odbędzie się zebranie członków Klubu Sportowego Z.P.M.P. „Orle”. Na zebraniu prosi się wszystkich graczy piłki nożnej. Sprawy b. ważne.

W środę, 9 b. m., o godz. 18-tej odbędzie się zebranie sekcji żeńskiej Z.P.M.P. „Orle” — Koła I-go przy ul. Małej 23.

Ogólne zebranie księgowych.

W niedzielę, 6 b. m., o godz. 15.30, w lokalu Powszechn. Zw. Pracowników Handl. i Biurowych (N. M. P. 20) odbędzie się ogólne zebranie sekcji księgowych. Tymczasowy zarząd sekcji zaprasza tą drogą wszystkich zainteresowanych do wzięcia czynnego udziału w zebraniu.

Dalszy ciąg turnieju walk francuskich o mistrzostwo Koła Sportowego „Brygada”.

W sobotę, 5 b. m. walczą: Kaczmarzyk Jan — Cieślak St., Samulewicz — Siwczynski, Cieślak Paweł — Gładysz, Oleczyk — Kulczyński, Wachturow — Kaczmarzyk Antoni i Morton — Starzewski.

W niedzielę, 6 b. m. walczą: Gładysz — Cieślak Stanisław, Samulewicz — Duda, Cieślak Paweł — Kaczmarzyk Jan, Oleczyk — Starzewski, Wachturow — Kulczyński, oraz do rezultatu Morton — Antoni Kaczmarzyk.

Obecny stan punktów przedstawia się następująco: Morton 5 zwycięstw, Wachturow 5 zwyc., Antoni Kaczmarzyk 2 zwyc., Korkusiński 1 zwyc., Oleczyk 1 zwyc. i 1 przegrana, Paweł Cieślak 3 zwyc. i 2 przeg., Starzewski 4 zwyc. i 1 przeg., Kulczyński 1 zwyc. i 2 przeg., Samulewicz 4 przeg., Jan Kaczmarzyk 3 zwyc. i 2 przeg., Stan. Cieślak 1 zwyc. i 5 przeg., Duda 1 zwyc. i 4 przeg., Siwczynski 6 przeg., Gładysz bez punktów.

W „Turnieju Walk Francuskich” o mistrzostwo koła sportowego „Brygada” na rok 1932 kolejność zajętych miejsc według moich sportstrzeżeń będzie następująca:

I miejsce p. _____
II „ p. _____
III „ p. _____
IV „ p. _____
V „ p. _____
VI „ p. _____

Imię i nazwisko zgłaszającego _____

Adres: _____

Wypełnić i nadesłać do Redakcji „Słowa”

godz. 19-iej, — oba w sali Straży Ogniowej. Koncerty „Hasła” są wydarzeniem niezwykle, bowiem świetny ten chór występuje głównie zagranicą, propagując tam sztukę polską. Spiewu tej świetnej drużyny słuchają tysiące najbardziej wybrednych znawców muzyki, wyrażając wielki zachwyt dla zespołu i jego znakomitego dyrektora, prof. Stanisława Kwaśnika. Na koncertach niedzielnych usłyszymy także utwory, dostosowane do czasu, np. wspaniały psalm „Salve Regina” Waldek-Walewskiego, oraz wiele innych pereł literatury chóralnej mistrzów polskich, jugosłowiańskich i francuskich. Niewątpliwie też bardzo liczna w Częstochowie kolonja francuska weźmie udział w tej wielkiej uczcie artystycznej, słuchając koncertów. Jako soliści wystąpią pp. Hanna Dziewińska, artystka Opery Poznańskiej (sopran) i Kazimierz Kiełczewski (tenor). Bilety na poranek od 50 gr. do 1.50 zł., na koncert wieczorowy od 50 gr. do 3.00 zł. Nawet najbardziej niezamożni mogą sobie pozwolić na kupno biletu, gdyż ceny są nadzwyczaj niskie. Zaraz po koncercie wieczorowym „Hasło” odjeżdża do Poznania, dlatego też oba koncerty rozpoczyna się ściśle punktualnie. Część zysku przeznaczona zostanie na cele dobroczynne. „Hasło” wystąpi w Częstochowie po raz ostatni, gdyż przygotowuje się do wyjazdu do Egiptu, niektórych miast Grecji i Turcji, a po powrocie stamtąd musi myśleć o wyjeździe na wszechświatową wystawę do Chicago, gdzie wśród milionów swoich i obcych szerzyć będzie piękno polskiej sztuki muzycznej. — A więc w niedzielę, 6-go marca spotykamy się na koncertach „Hasła” w sali Straży Ogniowej.

KASA CHORYCH W CZĘSTOCHOWIE.
Nr. 2804-32.

Częstochowa, dnia 1.III.1932 r.

O G Ł O S Z E N I E.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28-9-1931 r. w sprawie reorganizacji Kas Chorych (Dz. U. Rz. P. Nr. 94, poz. 724), oraz reskryptu Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie z dnia 24-II.1932 r. Nr. Dz. 1368-I.32, podaje się do publicznej wiadomości co następuje:

1) Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej, reskrytem z dnia 31.XII.1931 r. Nr. Dz. 2138-U.III na podstawie artykułu 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 XI.1930 r. o organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Rz. P. Nr. 81 poz. 635) nadał Kasie Chorych w Częstochowie nowy statut, z ważnością od dnia 1.I.1932 r.

2) Kasa Chorych w Częstochowie została na mocy tego statutu z dniem 1.I.1932 r. zreorganizowana i uruchomiona zgodnie z postanowieniami rozdziału I cyt. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a działalność swą rozciąga na powiaty: Częstochowski, Włoszczowski, Radomszczański, Wieluński i m. Częstochowę.

3) Dotychczasowe Powiatowe Kasy Chorych w Częstochowie, Włoszczowie, Radomsku i Wieluniu z dniem 1.I.1932 r. przestały istnieć jako odrębne osoby prawne, a wszelkie ich uprawnienia i obowiązki w stosunku do pracodawców i ubezpieczonych, jakoteż w stosunku do osób trzecich, przeszły na Kasę Chorych w Częstochowie, jako właściwy przedmiot prawny.

4) W miejsce Powiatowych Kas Chorych, które zostały zlikwidowane, Kasa Chorych w Częstochowie posiada:

a) oddziały administracyjne w Włoszczowie, Radomsku i Wieluniu,
b) obwody lecznicze w Częstochowie, Włoszczowie, Radomsku i Wieluniu,
c) ośrodki lecznicze

I) **Częstochowa**—1 ambulatorjum centralne, w powiecie: Zawodzie, Ostatni Grosz, Raków, Blachownia, Wyczerpy, Kamienica Polska, Wrzosowa, Konopiska, Gnaszyn, Rudniki, Kłobucko, Warta, Janów i Krzepice.

II) **Włoszczowa**—1 ambulatorjum centralne, w powiecie: Lełów i Szczekociny.

III) **Radomsko**—1 ambulatorjum centralne, w powiecie: Pajeczno, Sulmierzyce, Brzeźnica, Koniecpol, Gidle i Kłomnice

IV) **Wieluń**—1 ambulatorjum centralne, w powiecie: Praszka, Wieruszów, Działoszyn i Bolesławiec, dokąd zainteresowani winni zwracać się o bliższe informacje.

5) Wobec powyższego, stosownie do likwidacyjnych rozporządzeń Ministra Pracy i Opieki Społecznej, tak ubezpieczeni, jak i pracodawcy na obszarze powiatu Częstochowskiego, Włoszczowskiego, Radomszczańskiego i Wieluńskiego mają w stosunku do zreorganizowanej Kasy Chorych w Częstochowie, te same prawa i obowiązki, jakie mieli w stosunku do dawnych Kas Chorych zlikwidowanych.

6) Wobec tego, pracodawcy z wymienionych wyżej powiatów winni wnosić wszystkie zaległe i bieżące składki do Kasy Chorych w Częstochowie, natomiast Kasa ta przejęła w stosunku do ubezpieczonych z wymienionych powiatów, wszystkie obowiązki Kas zlikwidowanych i dalej je w tym zakresie wykonywa.

Okoliczność ta znalazła uwzględnienie w statucie Kasy Chorych w Częstochowie, w którym zaznaczono, że na okres przejściowy 1932 r. na obszarach okręgu Kasy Chorych w Częstochowie, odpowiadających okręgom Kas zlikwidowanych, obowiązują przejściowo te same wysokości składek i według takich samych grup zarobkowych oraz takie same rozmiary świadczeń i przez takie same okresy czasu, jakie obowiązywały dotychczas na obszarach Kas zlikwidowanych.

7) Nadanie Kasie Chorych w Częstochowie nowego statutu, dotyczy jej ustroju wewnętrznego, przyczem między innymi szczegółowymi postanowieniami wprowadza statut na miejsce dawnej Rady Kasy—Radę zarządzającą, składającą się z 15 członków, wybranych, zgodnie z przepisami wyborczymi, wydanymi przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, jako organ uchwałodawczy Kasy, a funkcje dawnego Zarządu Kasy przelewa w zasadzie na dyrekcję Kasy Chorych, jako organ wykonawczy. Dyrekcja Kasy składa się z dyrektora i lekarza naczelnego.

W szczególności do kompetencji dyrektora należy orzekanie w wszystkich sprawach, wynikających w stosunku do ubezpieczonego, a to obowiązku ubezpieczenia uprawnień do dobrowolnego ubezpieczenia, obowiązku płacenia i wysokość normalnych składek, obowiązku uiszczenia wielokrotnego wymiaru zaległych składek, właściwości Kasy i t. p. również przyznawanie świadczeń należy obecnie zasadniczo do dyrektora Kasy Chorych, ponadto nowy statut wprowadza dalsze organy Kasy, a to: Komisję świadczeniową, Komisję rewizyjną i Komisję rozjemczą. Komisja świadczeniowa powołana jest do wykonywania z ramienia Rady zarządzającej nadzoru nad czynnościami dyrektora w zakresie przyznawania świadczeń Kasy, oraz do orzekania w niektórych rodzajach spraw o świadczenia, zastrzeżonych regulaminem czynności do decyzji tej Komisji.

Komisja rewizyjna kontroluje czynności organów Kasy, wreszcie Komisja rozjemcza powołana jest do orzekania w sprawie odwołań od orzeczeń Komisji świadczeniowej i dyrektora Kasy w sprawach o świadczenia.

8) Kasa Chorych w Częstochowie podlega nadzorowi Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń we Lwowie w zakresie ustalonym rozdziałem IV, powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta.

Dyrektor:

Komisarz Zarządzający:

(—) **Władysław Matula.**(—) **Karol Michalski.**

Ważne zebranie Stow. Lokatorów odbędzie się w niedzielę, 6-go b. m., o godz. 15-tej, w lokalu Okręgowego Towarzystwa Rzemieślniczego (N. Marji Panny 9). Porządek obrad obejmuje m. in. sprawy: ustawowej obniżki komornego, wody i opłat za kanalizację. Przy wejściu na salę przyjmowane będą zapisy nowo zgłaszających się członków. Ze względu na wielką wagę poruszanych spraw, obecność wszystkich członków konieczna.

Koncert uczniów gimnazjum im. H. Sienkiewicza.

W przyszłą sobotę i niedzielę, t. j. 12 i 13 b. m. odbędą się dwa koncerty: w sobotę wieczorowy, a w niedzielę porannek. W programie: chór mieszany, męski, orkiestra symfoniczna, soliści. Samopomoc łącznie z p. prof. Makoszą czynią wszystko, ażeby koncert wypadł jaknajlepiej.

„Boy - Żeleński i syn”. Łatwo zrozumieć że odczyt pod tą firmą stał się sensacją wszędzie, gdzie zawitała ta para artystów. Artystów w trzeciej generacji: ojciec Tadeusza Żeleńskiego (Boya) Władysław Żeleński — muzyk; sam Boy, jak wiadomo — literat; syn zaś — artysta teatru „Ateneum” w Warszawie, jeden z najbardziej obiecujących wśród młodych. Podział pracy następujący: Boy-Żeleński wygłosi swój świetny, iskrzący się dowcipem odczyt o Villonie — „poecie-obwiesiu” — z okazji pięćsetnej rocznicy jego urodzin; Stanisław Żeleński zaś zilustruje ten odczyt recytacjami utworów Villona w świetnym przekładzie Boya.

Wieczór — pod godłem „Wieczór łez i śmiechu” odbędzie się staraniem T-wa Przyjaciół Francji w Częstochowie w środę, 9 b. m., o godz. 20.30, w miejskim teatrze „Kameralnym”. Przedprzedaż biletów w tamże cały dzień.

Zebrań Legionu Młodych. Dnia 2 b. m. odbyło się zebranie Legionu Młodych, które zagał p. K. Wachna. Następnie p. T. Krawczyk wygłosił referat p. t. „Demokracja i postęp w dziedzinie praw człowieka i obywatela”. Obecni członkowie z wielkim zainteresowaniem wysłuchali referatu, nad którym wywiązała się nadzwyczaj ożywna dyskusja.

Ze sportu. W niedzielę, 6 b. m., w sali Ogniska Niepodległości przy ul. Pułaskiego 2 odbędą się interesujące gry sportowe w siatkówkę pań i panów i koszykówkę panów pomiędzy drużynami Koła Sportowego „Brygada” i K.O.S. „Victoria”, początek sawodów o godz. 15-tej. Ceny miejsc: siedzące 1 zł., stojące 50 gr. Niewątpliwie tak interesujące zawody zgromadzą na sali tłumnie miłośników tego sportu.

Potworny zwyrodnialec. Od pewnego czasu we wsiach oklicznych grasował pewien osobnik, zajmujący się sprzedażą słomianek, który nawiązując po drodze znajomości z małymi dziełeczynkami, częstował je łakociami, zwabiał na odludzie, gdzie dokonywał zniewolenia. Dzieci, bądź to przestraszone groźbami zbrodniarza, bądź z wrodzonej nieśmiałości, milczały o tem, w wielu wypadkach milczeli również rodzice, na wni włościanie.

Nie brakło jednak takich, którzy donosili o wypadkach policji. Onegdaj do posterunku policji w Kłobucku zgłosił się ojciec 9-letniej Marji Kobyłkiewicz, donosząc, że we wsi Białej Górnej zjawił się ów sprzedawca słomianek, który wyprowadził jego córkę do lasu, gdzie dopuścił się ohydnych gwałtu poczem zbiegł. Sprawa tą zajął się miejscowy wydział śledczy, który dzięki energicznemu dochodzeniu wpadł na trop owego zwyrodnialca i osadził go w areszcie. Jak się okazało, jest nim 33-letni Józef Kosiński, zam. na Stradomiu. Zbrodniarz całkowicie przyznał się do winy.

Zdradzony małżonek w opałach.

Ulica Ogrodowa od rogu Fabrycznej do Piotrkowskiej zastępuje od dłuższego czasu Aleje. Odcinek ten śmiało można nazwać „zakątkiem zakochanych par”. Spokojny ten odcinek był wczoraj między godz. 22 a 23 widownią przykrego zajścia dla jednej z zakochanych par, która, pomimo niemiłego zimna, przechadzała się przez dłuższy czas. Parka ta niedomyślała się, iż jest pod obserwacją, to też można sobie wyobrazić przeżalenie zakochanych, gdy nagle z tyłu otrzymali oni kilka uderzeń, a następnie ujrzeni przed sobą młodą damę, znaną im dosyć dobrze. Najwięcej strachu nabawił się mężczyzna, była to bowiem jego żona, która domyślała się widocznie, iż maż ją zdradza i postanowiła go nauczyć „moresu”. Ze słowami „ty zdrajco! kretynie!” i t. p. rzuciła się ponownie na męża i takie sprawiła mu lanie. że z ledwością zdołał salwować się ucieczką. Następnie przyszła kolej na rywalkę; tu posypała się niemiłej delikatne słowa, poczem na stąpiła walka, z której zwycięsko wyszła zdradzona żona. Z powodu późnej pory, mało było gapiów, a że wszystko odbywało się dość cicho, uniknęły niewiasty zaszczytu, uwiecznienia ich nazwisk w protokole policyjnym. Zajście zakończyło się słowami: „Ty cholero, jeżeli jeszcze raz spotkam cię z tym zdrajcą, to ci taką maskę zrobię, że cię rodzona matka nie pozna”.

Półtora roku więzienia

podyktował sąd dla b. kierownika miejskiej betonowni, Feliksa Bobka.

W swoim ceasie niejednokrotnie pisaliśmy o sprzeniewierzeniu znacznej sumy, przez b. członka Rady Miejskiej w Piotrkowie b. kierownika miejskich zakładów betonowych w Częstochowie Feliksa Bobka, działacza ciekawistycznego w czasie od 1 września 1929 r. do marca 1931 r. W dn. wczorajszym Sąd Okręgowy rozpatrywał sprawę Bobka. Akt oskarżenia zarzucał mu, że we wspomnianym okresie czasu przywłaszczył sobie 16,332 zł. niewpisując przychodów od

Dźwiękowe „Grand-Kino”

50 gr. Nie powtórzenie starego obrazu, a premiera!
W niedzielę, 6 marca o g. 12.30 i 2 pp. doskonała, pełna humoru komedia, osnuta na tle modnych plaż amerykańskich
PANIENKA z BAREM NA KÓŁKACH
z Collin Moore w roli głównej.
PIEKNY NAD PROGRAM.
Wszystkie krzesła po 50 gr. Łoże 1 zł.

dłużników betonowni, lecz chowając je poprostu do własnej kieszeni. Oskarżony nie przyznawał się do winy, twierdząc, że inkasenci nie wyliczyli się z inkasowanych pieniędzy. W toku rozprawy wyszło na jaw podwójne życie Bobka. Okazało się, że w dzień pracował on gorliwie w betonowni, noce zaś spędzał w miejscowościach restauracyjny i knajpach, hojnie szafując pieniędzmi.

Prok. Izdebski domagał się przykładnego ukarania oskarżonego, twierdząc, że suma 700 złotych, pobierana przez Bobka jako wynagrodzenie miesięczne, winna mu była w zupełności wystarczyc na nawet dość wystawne życie. Adw. Bielobradek dowodził natomiast, że właściwym źródłem niedoboru w betonowni był brak nadzoru, a nadwyszysko chaotyczne prowadzenie ksiąg.

Po dłuższej naradzie, sąd, uznając oskarżonego winnym defraudacji, skazał go na półtora roku więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego od sierpnia 1931 r.

Przez cały miesiąc marzec otrzyma każdy zupełnie darmo chemicznie czyszczoną suknię lub spodnie, **któ odda garnitur — palto** do chemicznej pralni i farbiarni p. f. „JADWIGA”, Katedralna nr. 4, (dawniej „Strażacka nr. 17).

Udzielam lekcji na harmonji. Ostatni Grosz, ul. Bór nr. 1. Ludwik Lasota.

Lokal po hotelu 12 pokoi z kuchnią Piłsudskiego 13/15 (dawniej Nr. 11) do wynajęcia od zaraz. 136—II

Poszukuje się na Częstochowę i powiat pań i panów, chcących zarobić 5—10 zł. Informacji udziela osobliście przedstawiciel, u p. M. Starzewskiej Mała 19 m. 3, od g. 11 do 3. 111—2

Kino-Teatr „MUZA” Aleja 43

Dzisiaj i dni następnych.

Wielki dramat erotyczny z życia wolnych synów gór Kaukazu, według głośnego arcydzieła znanego rosyjskiego pisarza **Lwa Tolstoja**

Miłość Kozaka

z **Johnem Gilbertem** w roli tytułowej. Oraz urozmaicony nadprogram.

Pan Feliks zwyciężył w ofensywie.

Na poboju pozostaly połamane graty, potłuczone skorupy, i rozsypane pierze z pościeli.

Pan Feliks, strudzony całodziennem odwiedzeniem knajpek na przedmieściach, przytoczył się wczoraj około północy do domu, przyprowadzając swych serdecznych przyjaciół, Michała, Adama i Józefa, którzy pobierają „darmochę”, jako że nie pracują. Całe towarzystwo, niosło pół litra czystej z niebieską kartką i dwa śledzie z beczi, albowiem wszyscy uważają, że postu łamać nie wolno.

W mieszkaniu na jednej z ulic Ostatniego Grosza czwórka strudzonych obywateli powitała szlachetną połowicę pana Feliksa i jej matka, inaczej mówiąc — teściowa, — obie przezacne niewiasty, wspomagające również monopol spirytusowy, boć żadna z nich, jak to mówią — za kołnierz nie wylewa. Obie białogłowy w mig ubrały się i zasiadły do stołu, dzielnie sekundując bohaterskim mężom. Ale — jak każda rzecz ma swój koniec, tak też skończyła się „czysta” i pan Feliks, jak niemniej całe bez wyjątku towarzystwo zapragnęło napić się jeszcze.

Ażebym do tego doszło, chodziło tylko o małeńki drobniaczek — bo zaledwie o kilka złotych na nową butelkę. Pan Feliks miał jednak tylko piótno w kieszeni, pan Michał — kilka połamanych papierosów „Wanda”, pan Adam szczerę chęć, a pan Józef — garść złotych myśli, obie zaś białogłowy — złość na pięć brzydką, a wszyscy razem — silne pragnienie.

Gdy żona i teściowa dokonały strasznego odkrycia, że pan Feliks wszystkie pieniądze przepił w miesiącu, pragnienie ich spotęgowało się, lecz teraz już w innym kierunku — zemścić się na mężu i zięciu, a „tamtych” przepędzić na cztery wiatry. Tak się też stało. Pan Michał, ugodzony mokrą ściereką w szlachetne oblicze, pierwszy rzucił się do ucieczki, za nim, nie czekając na rozwinięcie się ataku, pomknęli panowie Józef i Adam, przyczem stała się rzecz niespodziewana, bowiem któryś z nich zawadził o stół, przewracając go do góry nogami wraz z opartym oń panem Feliksem, który też błyskawicznie znalazł się pod stołem.

Teraz obie niewiasty, czując swą przewagę, przypuściły gwałtowny szturm do pana Feliksa: żona zaatakowała czoło nieprzyjaciela granatem w postaci glinianego garnka, teściowa natomiast — jako do takich bojów zdawna zaprawiona, operowała na tyłach, okładając zięcia trzepaczką.

I wszystko byłoby dobrze, gdyby nie to, że pod wpływem tych ataków pan Feliks wkrótce odzyskał przytomność, ruszając do ofensywy. Najprzód więc silnym boksem usunął teściową, która, ustępując z placu boju, wpadła w wiadro z zimną wodą, poczem chwyciwszy dużą poduszkę, przebił ją o sterzącą nogę przewróconego stołu i rozsypanem po całym mieszanju pierzem, stworzył niejako zastonę gazową. Teraz — najzupełniej już pewien z zwycięstwa — szybko uporał się z urządzeniem kuchni, poczem porwał ze stołu lampę i niejako miotaczem pio-

mieni, usiłował poskromić żonę. Ta jednak w porę usunęła się za szafę i następnie gdy nastały prawdziwie egipskie ciemności, a nogi panu Feliksowi odmówiły posłuszeństwa, legł snem sprawiedliwych na podłodze, chrapiąc beztrudnie do rana.

Nazajutrz z miną zwycięscy wyszedł na ulicę, za znalezione pod podszewką kamizelki kilka groszy zakropił robaka, a wróciwszy do mieszkania, tonem wodza nakazał uporządkowanie poboju, co też przez obie białogłowy zostało spełnione jaknajposłuszniej.

Z KRAJU.

Falszerze zaświadczeń Funduszu Bezrobocia.

Wczoraj wykryta została trzecia z kolei afery oszukańcza na tle pobierania zasiłków z funduszu bezrobocia w Łodzi. Stwierdzono mianowicie, że niejaki Józef Bagrowski założył fabrykę fałszywych zaświadczeń dla funduszu bezrobocia.

W czasie rewizji domowej znaleziono u niego kilka podrobionych pieczętów wielkich firm łódzkich.

Ugółem w związku z tą aferą aresztowano 18 osób. Bagrowski, który fałszerstwa te popełniał od 4 miesięcy, był już kilkakrotnie karany za taki sam proceder.

Żywcem zsypany w kopalni przez 14 godzin oczekiwał śmierci.

W zawaliskach dawnej kopalni „Leopoldyny” w Brzezince pod Myśłowicami zasypany został przy nieprawym wydobywaniu węgla bezrobotny górnik Emil Sorek. Sorek wspólnie z innymi bezrobotnymi wykopał w tych zawaliskach pochylony ganek na około 8 metrów wgłąb ziemi.

Tylko dzięki niewydożytym całkowicie belkom, jakie w ganku pozostały, Sorek znalazł pewien kątek, gdzie ukrył się i w ten sposób uniknął śmierci.

Drugi, będąc na powierzchni i widząc, że współnik jego jest zasypany — doniósł o tem przechodzącemu tam policjantowi, który powiadomił posterunek policji w Brzezince.

Na interwencję posterunku wyjechała niezwłocznie miejscowa kolumna sanitarna, która po 14 godz. pracy zdołała wydobyć Sorka z jego krytycznego położenia zdrowego i nieokaleczonego.

Wskutek wyczerpania umieszczono Sorka w szpitalu.

Wyrafinowany oszust w Kielcach.

Niebezpieczny ptaszek, udający lekarza, dostał się do klatki.

Pomyślność różnego rodzaju oszustów jest wprost niewyczerpana. Korzystają oni z łatwości ludzkiej i cudzym kosztem zapewniają swe kieszenie. Tytuły imponują ludziom, to też, gdy zjawi się taki osobnik i poda się za adwokata, delegata ministerjalnego, lekarza i t. d. przyjmowany jest dosyć chętnie. Przyjęcia takie bywają zwykle dla gospodarzy powodem wielu zmartwień, osobnik taki naciąga naiwnych i ulatnia się. Dopiero policja odnajduje takiego spryciarza i lokuje go w „ulu”, gdzie może zastanawiać się nad zmiennością koleji losu ludzkiego.

Jeden z takich oszustów Wiktor Madej grasował przez dłuższy czas w Kielcach. Podając się za lekarza, uprawiał on praktykę lekarską, dokonywując nawet operacji. W ten sposób naraził on na utratę zdrowia no i znacznych sum pieniędzy wiele osób, pobierał bowiem dość wysokie honoraria. Był on wszędzie mile widziany, to też przysparzało mu pacjentów. Osoba rzekomego lekarza wzbudziła podejrzenia u policji, która roztoczyła nad nim obserwację a następnie aresztowała go. Aresztowanie nastąpiło w chwili, gdy oszust, porządnie pijany, wyciągnął z kieszeni rewolwer i strzelił do urzędnika kolejowego Tulika.

Każdy wygrywa!

KONKURS spożywców cukru

pod hasłem:

oczyszczona soli - oczyszczona cukru

NAGRODY: I-sza 100 zł., II-ga 50 zł.
i 14 nagród po 25 zł.

(przez losowanie)

Każdemu uczestnikowi konkursu zostanie bezpłatnie przesłana gra towarzyska, lub wielobarwnie ilustrowana książeczka.

Należy z pomiędzy niżej przedłożonych hasel:

- 1. Cukier** — daje smak jarzynom
- 2. Cukier** — udelikatnia mięso
- 3. Cukier** — najlepsza zaprawa zupy
- 4. Cukier** — to podstawa wykwiintnego sosu

wybrać dla propagandy takie, które w Polsce najlepiej w praktyce się przyjmie, aby zapoczątkować zasadę, stosowaną w kuchniach zachodniej Europy.

Wszędzie, gdzie
używamy soli,
należy również
używać cukru!

Nakleić znaczek 10 gr. i wysłać w otwartej kopercie z napisem „druk”

Do Biura Propagandy Konsumcji Cukru
Warszawa, Karowa 20

Głosuję za Nr. _____

Imię i Nazwisko _____

Adres _____

Nr. 244

Oszust grasował na ciemnocie ludu.

Truł raki pięciozłotówkami, które kradł naiwnym kmiotkom.
Chora zmarła, „lekarz” przepadł bez wieści.

W powiecie piotrkowskim od dłuższego czasu grasował jakiś starszy, solidnie prezentujący się mężczyzna, który wszystkim przedstawiał się jako lekarz, usuwający szybko najstarsze dolegliwości.

„Lekarz” ten, posługując się nazwiskiem dr. Gałczyńskiego, przed kilku dniami zgłosił się do zagrody Stefana Bartosika we wsi Zarnów, którego żona Anna chora była od dłuższego czasu na raka w żołądku.

Zapewniając domowników, iż jest znakomitym specjalistą od „trucia raków”, dr. Gałczyński zobowiązał się za 10 zł. wyleczyć Bartosikową i kazał w tym celu dać piętnaście srebrnych pięciozłotówek, nowy garnek z pokrywą i kawał lodu z pobliskiego

stawu.

Po otrzymaniu tych przedmiotów „lekarz” włożył wszystko do garnka, przysypał jakimś tajemniczym proszkiem, poczem owinął garnek chustką i polecił zostawić go przez 24 godziny w ciemnym kącie, a następnie odwiązać i dać chorej trzy razy dziennie po jednej szklance.

Gdy po 24 godzinach domownicy otworzyli garnek, przedewszystkiem okazało się, że pięciozłotówki zniknęły, ponieważ jednak wieśniacy w naiwności swej przypuszczali, że monety rozpuściły się, więc kobieta piła cierpliwie „lekarstwo”, aż onegdaj zmarła w okrutnych boleściach.

Oczywiście „lekarz” przepadł. Szuka go policja.

Szajka falszerzy przekazów pocztowych

Sprytni oszuści osiedli w więzieniu.

W numerze wczorajszym donosiliśmy już krótko, że w Warszawie władze śledcze wykryły i aresztowały szajkę niebezpiecznych falszerzy przekazów pocztowych.

Zaczęło się od tego, że p. Marja Szymańska (Chmielna 26) przeczytała w jednym z dzienników ogłoszenie. „Panie posiadające własne mieszkanie znajdą duży oczwici zarobek”. Zachęcona tem, złożyła ofertę. Wkrótce zgłosił się do niej pewien pan, który usiłował robić wrażenie Francuza, przedstawiając się jako przedstawiciel francuskich firm kosmetycznych.

Nieznamy zaproponował pani S. zajęcie inkasentki. Dziwne to dosyć było zajęcie, bo polegało na tem, że p. S. miała odbierać pieniądze, przechodzące pod jej adresem i oddawać je następnie owemu panu. Za to niefatygujące zajęcie zaoferowano jej 200 zł miesięcznie.

Wkrótce rzeczywiście listonosz przyniósł pierwszy przekaz z miejscowości Esigny le Petit, we Francji na 3.100 franków.

Po godzinie zjawił się jakiś chłopiec z listem do rzekomego Francuza i żądał wydania mu tych pieniędzy.

Ponieważ cała sprawa wydała się p. Szymańskiej nieco podejrzana, zamiast oddać pieniądze tajemniczemu wysłańcowi, oddała je do X komisariatu policji wraz z odpowiednim meldunkiem.

Jednocześnie dyrekcja poczty w Warszawie zawiadomiła urząd śledczy, że z Esigny we Francji nadszedł przekaz na 1500 fr. pod adresem Stanisława Basiaka (Marcinkowska 1). Listonosz nie znalazł takiego adresata, a

po pieniądze zgłosił się niejaki Fr. Wasiak, zamieszkały w tym domu. Ponieważ Wasiak mętnie łomaczył pochodzenie pieniędzy, nie dano mu wiary i zawiadomiono urząd śledczy, który wszczął energiczne dochodzenia. Okazało się, że z Esigny nikt pieniędzy nie wysłał. Skąd tedy przychodzi do Warszawy?

Zmudne śledztwo wyjaśniło nadprzyrodzone zjawisko. Pod kluczem znalazła się banda falszerzy przekazów pocztowych, bardzo sprytnie działająca.

Na czele stał Józef Szulewski, znany falszerz, jego pomocnikami byli: Bogusław Zieliński i Albin Socha vel Sochacki. Falszerstw dokonywano przy pomocy urzędnika pocztowego Wł. Osłińskiego z Żyrardowa.

Szajka falszerzów przekazy, które następnie podrzucał niesumienny urzędnik. Dla zatarcia śladów, pieniądze adresowane na różne podstawione nieświadome rzeczy osoby.

Sprytni oszuści chwycili się nawet innego jeszcze sposobu. Zamawiali u różnych firm towary, za które płacili pieniędzmi pocztowymi, kierując tam fałszywe przekazy. Wskutek szybkiej likwidacji cała akcja sparaliżowana została w stadium organizacji.

Ambicja „linji”.

Wyschłe strączki fasoli, naturalnie z osolonej wody, nieco sałatki z pomarańcz i filiżanka nieosłodzonej herbaty — oto posiłek wytwornej damy. Kogo zaś nie stać na kosztowną stosunkowo pomarańczową sałatkę, zastępuje ją ogórkiem, czy surową kwaśną kapustą, — i tak zdobywa upragnioną „linję”.

Przypatrzmy się teraz z kolei skutkom sałatkowej diety: cieplarniane, pastelowe stworzenie o smukłych linjach, bez sił, by tej z tak wielką ofiarą zdobytej figurze nadać właściwy wyraz, podkreślić jej głębokość, zręczność, sprężystość. Ciało, pozbawione podstawowych czynników odżywczych, zatracę elastyczność, staje się chorobliwie wiotkie, miękkie, gąbczaste. Ciągła senność zastępuje niedostateczne odżywianie się, zjawia się nadmierna wrażliwość na zmiany pogody i temperatury. Piękna pani w nieco dusznym pokoju bliska jest omdlenia, od najbliższego powiewu wiatru nabawia się influenzy, na codzień zaś migrena — i to nieudana.

Inny jest sposób zachowania zdrowia i czerstwości, a jednocześnie smukłej linji i młodego wyglądu — i to do późnego wieku: jeść niewiele, lecz regularnie, dobierając pokarm, któryby dawał najwięcej wartości odżywczych i łączył w sobie to wszystko, czego organizm najbardziej potrzebuje. W pierwszym rzędzie cukier. Ujemne mniemanie o wartości cukru dla organizmu, o tem, jakoby przyczyniał się do nadmiernego tycia, nie wytrzymuje krytyki i przeszło na szczęście w zupełności prawie do lamusa. Niewątpliwie wchłonięcie większej ilości słodczy, ciast, tortów nie wpływa dodatnio na smukłość linji, ujemny skutek jednak iakomstwa przypisać należy nie cukrowi, lecz kremom, ciastu itp. specjalom, w głównej mierze składającym się na te smakołyki.

Z cukru natomiast nie tyje się zupełnie.

Na wielkim znaczeniu tego środka dla organizmu poznała się oddawna zagranica. W pierwszym rzędzie kolebka sportów, Anglja i Ameryka, gdzie oddawna rozpowszechniony jest zwyczaj w przerwach pomiędzy grą w piłkę nożną, baseball, rugby, tenis, czy siatkówkę posilać się cukrem, by nabrać sił do nowych zasobów. Również automobilista, lotnik, czy turysta nie ruszy w drogę, nim zaopatrzy się uprzednio w odpowiedni zapas cukru, który potem w chwilach śmiertelnego zmęczenia doda mu sił i energii do zwalczania czekających go jeszcze przeszkód.

Nietylko jednak w wysiłkach fizycznych wpływ cukru działa tak zbawiennie. Dziś już przekonano się, że spożywanie cukru ma olbrzymie znaczenie dla ludzi pracujących umysłowo, i dlatego szereg szkół zaprowadził rozdawanie cukru pośród działań szkolnej. Dziś niema już zawodów sportowych, przy których współzawodnicy nie posililiby się cukrem — i to tylko cukrem. Cukier też otrzymują na wszelkich postojach uczestnicy rajdów samochodowych, motocyklowych, a szczególnie rowerowych, które wszak wyczerpują najbardziej.

Cukier jest nietylko smaczny, ale w pierwszym rzędzie zdrowy, — imożecie go jeść bez obaw o smukłą linję — piękne panie. L. W.

BIURO WINDYKACYJNO-INKASOWO-WYWIADOWCZE

„Polhaz” Aleja Wolności 32

ZALATWIA: Windykacje z weksli, wyroków, rewersów, rachunków otwartych oraz długów przedwojennych.

PRZEPROWADZA: Wywiady handlowe i osobiste w kraju i zagranicą.

WYKONYWUJE: Tłumaczenia z polskiego, niemieckiego, francuskiego, angielskiego, rosyjskiego i przepisywania maszynowe.

PISZE: Prośby, podania, apelacje do wszelkich władz i urzędów.

Wykonanie szybkie! Opłata minimalna! Porad fachowych udziela się bezpłatnie!

URODONAL

CHATELAINA

Zwalcza reumatyzm podagrę piasek sklerozę

czyści nerki oczysz. wątrobę i stawy, łagodzi arterje i zwalcza otyłość

Do nabycia we wszystkich aptekach i skł. apt. Przedstawicielstwo ul. Fredry 4 Warszawa

ZE SWIATA.

Wieśniacy pożarci przez wilki.

Ostra zima tegoroczna dała się we znaki szczególnie w Rumunji. Zwłaszcza po wsiach ludność terroryzowana jest przez wilki, niemogące po lasach znaleźć dość pożywienia. Onegdaj duże stado tych drapieżników napadło na dwóch chłopów, wracających z jarmarku w Oradea Mare do domu. Nieszczęśliwi bronili się z początku kijami, ale wobec przeważającej liczby wilków nie zdołali ująć strasznej śmierci. Zostali rozszarpani i pożarci.

Zamachowiec kolejowy Matuszka furjatem.

Ostawiony sprawca kilku katastrof kolejowych, Matuszka, w ostatnich czasach podpadł bardzo na zdrowiu. Widocznie nie służy mu więzienie śledcze. Podlega on często napadom szału, co do których lekarze nie są jeszcze pewni, czy są one objawem rzeczywistej choroby, czy zręczną symulacją.

W każdym razie Matuszkę trzeba było odosobnić i nie może on nawet w czasie spacerów po dziedzińcu więziennym przebywać razem z innymi więźniami.

W czasie tych napadów Matuszka wydaje nieludzkie okrzyki i żąda wielkim głosem pomnika dla siebie. „Tu będzie stał mój pomnik! — woła, wskazując na podwórze więzienne. — Należy mi się za wszystkie moje wynalazki”.

W celi swojej zajmuje się Matuszka ustawicznie rysowaniem jakichś planów i modeli, które chce przedłożyć fachowcom. Zapewnia, że z niecierpliwością oczekuje terminu rozprawy i żąda, aby termin ten przyspieszono, by mógł wreszcie odkryć swe „wielkie tajemnice”.

Przed kilku dniami podczas jednego ze swych ataków Matuszka uderzył silnie głową o ścianę i zranił się dotkliwie w oko. Dla uspokojenia szaleńca spełniono jedno z jego najgorętszych życzeń i pozwolono na widzenie się z jego córeczką. Rozegrała się wstrząsająca, szarpająca nerwy scena. Matuszka łkał głośno, przyciskając do serca wylęknione dziecko, które nie umiało sobie wytłumaczyć dziwnego zachowania się ojca.

Z życia Polaków za oceanem.

Związek Polek w Ameryce.

Trzecią z rzędu pod względem liczebności członkiń i kapitału zakładowego jest wielka organizacja Związek Polek z siedzibą zarządu w Chicago; organizuje w lecie b. r. wielką wycieczkę do Polski, zapisy przyjmowane są już teraz i niewątpliwie, jak w latach poprzednich, w wycieczce weźmie udział wielki zastęp naszych

Polek z za oceanu. — W tych dniach odbyło się w jednej z sal chicagowskich uroczyste uczczenie bohaterki powstania listopadowego, Emilji Plater. Program wypełniono odczytem dr. Klarkowskiego, który podniósł rolę Polek w życiu Stanów Zjednoczonych Am. Półn., stwierdzając z naciskiem, że Polak dawno przestał być wyśmiewanym przez żywoły, wrogię polskości, odzyskana krwią męczeńską najlepszych synów Ojczyzny, świadczy najlepiej o żywotności i tężyźnie narodu. Obchód urozmaiciły: przedstawienie, deklamacje i popisy muzyczne, poczem odśpiewano hymn „Boże, coś Polskę”. — Związek Polek jest organizacją ubezpieczeniowo-społeczną, posiada w Chicago wielki dom z salami scenicznymi i do zebrań towarzyskich oraz olbrzymi majątek, sięgający 4 milionów dolarów w gotówce.

KĄCIK ROZRYWKOWY.

Rozwiązanie zadania Nr. 5P.

umieszczonego w Nr. 48 „Słowa Częstochowskiego”.

ROBOTNIK
NACZELNIK
KSIĘGOWY
NAUCZYCIEL
EGZEKUTOR
MECHANIK

Trafnych rozwiązań zadania nr. 50 nadeszło 95 osób, z których nagrody, w postaci książek, w drodze losowania, uzyskały następujące: 1) Helena Nowakowska, 2) Franciszek Książkiewicz i 3) „Zeflik” z fabr. „La Czenstochovienne”.

Wymienione osoby proszone są o zgłoszenie się do Redakcji, w godzinach urzędowych, celem odebrania nagród.

Kamigłówka № 52.

ulożył: „Bepal”.

X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X
X O O O O X

W miejsce kółek i krzyżyków

wstawić 10 wyrazów podanego poniżej znaczenia. Miejsca oznaczone krzyżykami, litery początkowe i końcowe, czytane w kierunku pionowym dadzą rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów:

- 1) Baryłka (wspak), 2) Wodospad, 3) Samolubstwo, 4) Gnuśny, inaczej, 5) Ptak błotny, 6) Jezioro na Dalekim Wschodzie (B—J), 7) Syn Poulesa, 8) Miejscowość w woj. Poznańskim, 9) Figura geometryczna, 10) Bogini milczenia.

Za trafne rozwiązanie powyższego zadania redakcja „Słowa” przeznacza trzy nagrody książkowe.

Rozwiązania winny być nadesłane do Redakcji „Słowa”, II-ga Aleja 32 do czwartku (włącznie).

Co usłyszymy dziś przez Radio?

Warszawa, dnia 6 marca

- 10.00 Nabożeństwo ze Lwowa.
- 11.45 Tr. z Filh. Warsz. II Międzynarodowego Konkursu.
- 11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr.,
- 12.05 Program na dz. bież.
- 12.10 Urz. kom. Państw. Inst. Met.
- 12.15 D. c. tr. z Filh. Warsz.
- 14.00 Dialog „To, co dzisiaj najważniejsze”.
- 14.20 Ork. J. Różewicza.
- 14.40 „Jak dzisiaj wygląda akcja przysposobienia rolniczego”.
- 15.00 D. c. koncertu.
- 15.55 Program dla dzieci.
- 16.20 Płyty gramofonowe.
- 16.40 „W obronie należnego odpoczynku”.
- 16.55 Płyty gramofonowe.
- 17.15 „Śródpoście w wierzeniach i obrzędach ludowych”.
- 17.30 „Wiadom. przyjemne i pożyt.”.
- 17.45 Koncert popoi.
- 19.00 Rozmaitości.
- 19.25 Płyty gramofonowe.
- 19.40 Program na dz. następny
- 19.45 Słuchowisko Arnolda Benneta.
- 20.15 Koncert popularny.
- 21.45 Kwadrans literacki.
- 22.10 Pieśni.
- 22.40 Urzęd. kom. Państw. Inst. Met., kom. policyjny.
- 22.45 Wiadomości sportowe.

- PONIEDZIALEK, 7 marca
- 11.20 Komun. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunikacji lotn.
- 11.45 Przegląd prasy kraj. PAT.
- 11.58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr i hejnał krak.
- 12.05 Program na dz. bież.
- 12.10 Płyty gramofonowe.
- 13.10 Urzęd. kom. Państw. Inst. Met
- 13.15 Komunikat gospodarczy.
- 13.40 Pogadanka roln. z Wilna.
- 13.55 Muzyka.
- 14.00 Pogadanka roln. z Wilna.
- 14.15 Muzyka.
- 14.20 Pogadanka roln. „Poznaj przyrodę racują”.
- 14.50 Płyty gramofonowe.
- 15.15 Przegląd komunikacyjny.
- 15.25 Odczyt
- 15.45 Giełda pien. oraz kon. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków.
- 15.50 Odczyt.
- 16.10 Płyty gramofonowe.
- 16.20 Francuski (kurs element).
- 16.40 Płyty gramofonowe.
- 17.10 Odczyt ze Lwowa
- 17.35 Muzyka lekka.
- 18.50 Rozmaitości.
- 19.15 Wiadomości bieżące rolnicze.
- 19.25 Program na dz. nast.
- 19.30 Wiadomości sportowe.
- 19.35 Płyty gramofonowe.
- 19.45 Prasowy Dziennik Radjowy.
- 20.00 Słowo wstępne do operetki.
- 20.15 „Operetka „Mikado”.
- 21.40 Feljeton.
- 21.55 Płyty gramofonowe.
- 22.20 Dodatek do DZ. Radj.
- 22.25 Urzęd. kom. Państw. Inst. Met. i kom. policyjny.
- 22.30 Muzyka tan. z danc. Oaza.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, telefon 448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich

pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA.

Tylko po złotówce obiady gospodarskie, smaczne; tamże mieszkanie dla subaktorów. Aleja 59.

Student przygotowuje do gimnazjum oraz udziela korepetycji w zakresie 8 klas. Wiadomość w administracji „Słowa” sub. „St.”

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadesłane, w tekście i za tekstem 30 gr., — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zresztą i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: KAZIMIERZ PURWIN.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA.

Druk. Br. Święcki, ul. Najśw. Marii Panny Nr. 63. Tel. 80 i 7-99